

OPŠTE OBAVEZUJUĆE UPUTSTVO

RADIO I TELEVIZIJSKIM STANICAMA (EMITERIMA) ZA PONAŠANJE U PREDIZBORNOJ KAMPANJI ZA LOKALNE, POKRAJINSKE I REPUBLIČKE IZBORE 2008. GODINE

("Sl. glasnik RS", br. 40/2008 - Oglasi)

PRESTAO DA VAŽI

I. Uputstva za sve radio i televizijske stanice (emitere)

1. Sve radio i televizijske stanice na osnovu člana 5. Zakona o izboru narodnih poslanika i člana 4. stav 2. Zakona o lokalnim izborima dužne su "da obezbede ravnopravnost u obaveštavanju o svim podnosiocima izbornih lista i kandidatima sa tih lista". Kršenje ove odredbe Zakona o izboru narodnih poslanika i Zakona o lokalnim izborima predstavlja i kršenje ovog Uputstva, a samim tim, na osnovu čl. 12, 17. i 18. Zakona o radiodifuziji i kršenje Zakona o radiodifuziji, što za sobom povlači izricanje odgovarajućih mera.

2. Sve emisije, izveštaji, reklamni blokovi, ankete i slično, u kojima se pojavljuju učesnici izbora ili članovi i predstavnici političkih stranaka, koalicija i udruženja građana koje učestvuju na izborima, moraju biti posebno obeleženi jasnom oznakom "predizborni program", a u radio programu jasno naznačeni na početku i kraju emisije, kao i na svakih 5 minuta trajanja emisije. Televizijske emisije sa predizbornim sadržajima u kojima nastupaju predstavnici izbornih lista, moraju biti označene neprekidnom oznakom "predizborni program" bez obzira da li je reč o specijalnim ili redovnim emisijama.

3. Izveštaji o predizbornim aktivnostima kandidata sa važećih lista u dnevno-informativnim i specijalnim emisijama treba da budu zasnovani na načelima objektivnosti, ravnomernosti i zaštite javnog interesa i jednako dostupni svim etničkim zajednicama na području koje pokriva program emitera. Zvanične informacije o toku i rezultatima izbora ovlašćene su da saopšte samo nadležne izborne komisije. Sve ostale informacije moraju se označiti kao nezvanične.

4. Plaćeni termini moraju biti najavljeni i objavljeni kao predizborni program i obeleženi u TV programu neprekidnom oznakom "plaćeni termin", a u radio programu jasno naznačeni na početku i kraju emisije, kao i na svakih 5 minuta trajanja emisije. Nije dozvoljena bitna promena osnovnog programskog koncepta s ciljem stvaranja dodatnog programskog prostora za plaćene promocije. U tom smislu, nije dozvoljeno emitovati plaćene političke promocije umesto redovnih dnevnih ili nedeljnih emisija kao što su vesti, politički magazini, emisije intervjuja i slično.

5. Izveštaji agencija koje ispituju javno mnjenje mogu se objavljivati uz uslov da se imenuje naručilac ankete, uzorak na kome je objavljeno ispitivanje, način i vreme trajanja istraživanja. Navedeni izveštaji agencija za ispitivanje javnog mnjenja ne mogu se objavljivati u udarnim terminima informativnih emisija ("hedovi", naslovi, vesti dana i sl.).

6. Ulične, telefonske i slične ankete sa građanima ne mogu se smatrati reprezentativnim. U ovakvim slučajevima emiter treba da upozori slušaoce ili gledaoce, jer je ovakvim anketama moguće favorizovanje određenih lista i kandidata i time narušavanje principa objektivnosti izveštavanja.

7. Sve radio i televizijske stanice imaju obavezu da u programskoj šemi tačno unapred odrede termine namenjene iznajmljivanju u cilju predizborne promocije. Ovi termini se ne mogu proizvoljno menjati tokom trajanja kampanje.

8. Nije dozvoljeno preuzimanje predizbornih programa od drugih emitera, direktno ili indirektno, osim kada je reč o plaćenim terminima.

9. Državni organi i organizacije, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave mogu da u programima radija i televizije oglašavaju aktivnosti i mere koje su od značaja za građane, za većinu građana ili za manjinsku društvenu grupu, a naročito izbore, ako oglasna poruka

preporučuje učešće na izborima. U oglasnoj poruci ne može se koristiti ime, lik, glas ili lično svojstvo državnog funkcionera državnog organa ili organizacije, organa teritorijalne autonomije i lokalne samouprave.

10. U toku predizborne kampanje emiteri treba da iz svog programa isključe dokumentarne, igrane i sl. emisije i filmove u kojima se pojavljuju kandidati sa izbornih lista i da izbegavaju druge oblike indirektno političke propagande u redovnim emisijama.

Najave predizbornih mitinga, tribina (glasom ili putem kajrona - "trčećih slova" i sl.), mogu se objavljivati samo u plaćenim terminima.

11. Emiterima se nalaže da novinare i voditelje koji se nalaze na izbornim listama isključe iz pojavljivanja u svojim programima dok traje predizborna kampanja.

12. Emiteri specijalizovanih programa ne smeju se ni direktno ni indirektno baviti izborima. Ova zabrana ne odnosi se na oglasni deo programa i emitovanje plaćenih spotova, osim u specijalizovanim dečjim i verskim programima gde je zabranjen svaki vid političke propagande i oglašavanja.

13. Obaveza je radio i televizijskih stanica da sve svoje programe koji se odnose na izbore snimaju, a snimke čuvaju najmanje 45 dana od dana emitovanja.

14. Sve radio i televizijske stanice mogu objavljivati predizborne spotove pod jednakim komercijalnim i tehničkim uslovima, bez diskriminacije i isključivo uz plaćanje preko tekućeg računa. Monopol jedne liste kandidata na plaćene termine jednog emitera nije dozvoljen.

Ranije nastala potraživanja radio i televizijske stanice prema podnosiocima listi kandidata ne mogu biti razlog za odbijanje emitovanja predizbornih spotova.

15. Bez naknade se, u skladu sa programskim mogućnostima emitera, mogu objavljivati samo oglasi i spotovi Republičke izborne komisije i Republičke radiodifuzne agencije.

16. Emiter, u skladu sa članom 38. Zakona o javnom informisanju i članom 21. Zakona o radiodifuziji, može da odbije da emituje reklamne poruke ili emisije ako oceni da one podstiču

diskriminaciju, mržnju, nasilje ili vređaju čast, ugled i privatnost građana ili drugih učesnika u kampanji.

17. Odgovor odnosno ispravku informacije koja se odnosi na predizbornu kampanju, emiter je dužan da objavi narednog dana, a najkasnije pre kraja predizborne kampanje, u skladu sa čl. 47-49. Zakona javnom informisanju.

18. Izborna propaganda preko radio i TV stanica zabranjena je 48 časova pre dana održavanja izbora i na dan održavanja izbora do zatvaranja biračkih mesta.

II. Uputstva koja se odnose na organizacije koje imaju status javnog radiodifuznog servisa: Radiodifuzna ustanova Srbije Radiodifuzna ustanova Vojvodine radio televizijske stanice lokalnih i regionalnih zajednica (opštinske i gradske stanice) i radio i/ili televizijske stanice civilnog sektora

1. Radiodifuzna ustanova Srbije - RTS, Radiodifuzna ustanova Vojvodine - RTV i radio i televizijske stanice lokalnih, regionalnih zajednica čij su osnivači gradovi i opštine, kao i stanice civilnog sektora dužne su da se u vreme trajanja predizborne kampanje za lokalne i parlamentarne izbore pridržavaju odredbi iz članova 68. stav 1. tačka 6a, člana 78. stav 1. tačka 6, 95. i 96. stava 8. Zakona o radiodifuziji i obezbede besplatno i ravnomerno, bez diskriminacije, emitovanje promocije političkih stranaka, koalicija i kandidata koji imaju prihvaćene izborne liste za parlamentarne izbore.

2. Radiodifuzna ustanove Vojvodine RTV ima posebne obaveze koje se odnose na adekvatnu zastupljenost kandidata nacionalnih manjina.

3. Radiodifuzna ustanova Srbije - RTS, Radiodifuzna ustanova Vojvodine - RTV, radio i televizijske stanice lokalnih, regionalnih zajednica čiji su osnivači gradovi i opštine, kao i stanice civilnog sektora ne mogu emitovati plaćenu predizbornu promociju, ali mogu emitovati propagandne spotove. U skladu sa svojim opštim aktima, ove stanice mogu odbiti emitovanje programa i reklamnih spotova, ako oni ne služe predizornoj kampanji.

III. Uputstva za komercijalne radio i televizijske stanice

1. Ukoliko se odluče da u svojim programima izveštavaju o toku predizborne kampanje za lokalne i parlamentarne izbore, komercijalne radio i televizijske stanice treba da izveštavaju kako na osnovu svoje uređivačke politike i programskog interesa svojih slušalaca i gledalaca, tkao i na osnovu interesa šire javnosti.

Pravo je komercijalnih radio i televizijskih stanica da odrede način i obim programa koji će posvetiti predizbornoj kampanji.

2. Ukoliko se komercijalne radio i televizijske stanice odluče da deo svog programa besplatno posvete predizbornim predstavljanjima, onda takvi termini moraju biti ravnomerno raspodeljeni svim listama jednako, bez diskriminacije.

3. U toku predizborne kampanje komercijalne radio i televizijske stanice mogu objavljivati plaćene predizborne oglase, izveštaje i spotove jednakim programskim, tehničkim i finansijskim uslovima, bez diskriminacije bilo koje izborne liste.

IV. Posebne odredbe

Republička radiodifuzna agencija je nadležna da primenjuje odredbe Zakona o radiodifuziji, odnosno da prima predstavke emitera, učesnika u predizbornoj kampanji i građana kao i da organizuje praćenje programa neposredno ili preko ovlašćenih agencija ili poverenika za određeno mesto ili region, kao i da preduzima mere predviđene Zakonom.

Ovo opšte obavezujuće uputstvo primenjuje se od dana njegovog objavljivanja.

Pismene i potpisane predstavke podnosioca izbornih lista, emitera i građana, Agencija prima na adresu:

Vase Čarapića 2-4, 11000 Beograd, ili na telefaks: 011/20-28-700.